

При здійсненні яких операцій (не пов'язаних з реалізацією товарів) СГ має право не застосовувати РРО?

ЗІР, категорія 109.03

Відповідно до п. 1 ст. 3 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» із змінами й доповненнями (далі – Закон № 265), суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) під час продажу товарів (надання послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу, зобов'язані проводити розрахункові операції на повну суму покупки (надання послуги) через зареєстровані, опломбовані в установленому порядку та переведені у фіскальний режим роботи реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО) з роздрукуванням відповідних розрахункових документів, що підтверджують виконання розрахункових операцій, або у випадках, передбачених Законом № 265, із застосуванням зареєстрованих у встановленому порядку розрахункових книжок (далі – РК).

Статтею 2 Закону № 265 визначено, що розрахункова операція – це приймання від покупця готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо за місцем реалізації товарів (послуг), видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу).

Загальна сума доходу підприємства визначається відповідно до вимог Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290 «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку» із змінами та доповненнями (далі – П(С)БО 15).

Відповідно до п. 7 П(С)БО 15 визнані доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи.

Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – загальний дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт або послуг без вирахування наданих знижок, повернення раніше проданих товарів та непрямих податків і зборів (податку на додану вартість, акцизного збору тощо).

До складу інших операційних доходів включаються суми інших доходів від операційної діяльності підприємства, крім чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), зокрема: дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; дохід від роялті, відсотків, отриманих на залишки коштів на поточних рахунках в банках, дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових інвестицій), необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття тощо.

До складу інших доходів, зокрема включаються дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць та інші доходи, які виникають у процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства.

Згідно з п. 25 розд. III Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2017 року № 148 (далі – Положення № 148), приймання готівки в касу проводиться за прибутковим касовим ордером (додаток 2 до Положення № 148), підписаним головним бухгалтером або особою, уповноваженою керівником установи/підприємства. До прибуткових касових ордерів можуть додаватися документи, які є підставою для їх складання.

Враховуючи вищевикладене, при здійсненні операцій, безпосередньо не пов'язаних з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна, а саме операцій, доходи від яких включаються до складу інших операційних доходів або інших доходів, РРО і РК не застосовуються.

При цьому суб'єкти господарювання проводять зазначені операції з оформленням прибуткових касових ордерів та видачею відповідних квитанцій, підписаних головним бухгалтером або особою, уповноваженою керівником, підпис яких може бути засвідчений відбитком печатки цієї/цього установи/підприємства (використання печатки не є обов'язковим).

Водночас, при проведенні розрахунків у готівковій формі за послуги з надання в оренду нерухомого майна, оплаті комунальних послуг, передбачених договором оренди, суб'єкти господарювання зобов'язані застосовувати РРО відповідно до вимог Закону № 265.